

tett harcos lemondásával fájjalja, hogy hiányzik a meghatározásból a közép-fokúság kimondása és hogy kevesebb lett a polgári fiúiskola évfolyamainak száma. Attól tart, hogy ez az évfolyamsökkentés jó időre véget vet minden reformtörekvésnek, amely eleitől fogva a polgári iskolának nemzeti középiskolává való kifejlését célozta.

Az 1927. évi XII. t.-c.-ben törvényerőre emelkedett javaslattal szemben leteszi a tollat. Vigasztalást keres abban a tényben, hogy a polgári iskolának van végre külön törvénye, amely további terjedését biztosítja és igazgatást talál a törvény hármas ígérétében is, amely a polgári iskolai tanárképzésre, felügyeletre és közigazgatásra vonatkozik. Sok jót remél a II. és III. Egyetemes Tanügyi Kongresszusnak a polgári iskolai oktatásra vonatkozó munkálataitól és az elégtétel érzésével ismerteti a polgári iskolának az Országos Tanügyi Kiállításon elért eredményeit. *Váradi József.*

Descœudres A.—Éltes M.: Nevelő játékok. A „Kisdednevelés“ kiadása, Budapest, 1930. (Kapható Éltes Mátyásnál, Bpest, VIII, Mosonyi-u. 6.)

Dr. Decroly és Monchamp nyomán normális kisdedek és értelmi fejlődésükben korlátolt iskolás gyermekek részére Descœudres Alisz, a genfi Rousseau-Intézet tanára adta ki és látta el magyarázó jegyzetekkel ezt a munkát s Éltes Mátyás fordította magyarra. A könyvecske, mellyel szegényes iskola-játékirodalmunk nagyon sokat nyert, olyan játékokat ismertet, melyeket a gyermekek a szükséges felszerelésekkel, játékszerekkel ellátva, külön-külön egymagukban játszhatnak iskolán kívül is, de amelyeket leginkább az óvóban, iskolában megfelelő vezetés mellett játszanak. A felszerelések, játékszerek részben kéregpapirostáblák, kivágott színes idomok, tárgyalakok s egyszerűbb tárgyak rajzai, részben pedig golyók, pálcikák, deszkácskák, szövetdarabok, gombok, gyujtődobozok s a legkülönbözőbb anyagok, tárgyak, java-részt olyanok, melyeket a tanító maga is készíthet s a gyermekekkel gyűjtethet. A játékok alapelemei és a bennük megnyilvánuló föladatak: fölismerés és egyeztetés, valamint hasonlítás és megkülönböztetés alak, nagyság, szín, hang, íz és szag szerint, továbbá számlálás, elhelyezés, tájékozódás és összehasonlítás (gyakran bekötött szemmel is), végül kisebb műveletek végrehajtása. Harminc játékot tárgyal a könyvecske két sorozatban, 15 könnyebbet és 15 nehezebbet. Mind a két sorozatban vannak az érzékszervek gyakorlására szánt, valamint a számolás és az olvasás tanulását megkönnyítő játékos gyakorlatok. Minden játék olyan, hogy a gyermek újra meg újra eljátszhatja, kombinálhatja, mindaddig, míg magáévá nem tette azokat az ismereteket, melyeket a játékkal el akarunk vele sajátíttatni. A játékok pedagógiai értéke az, hogy teljes mértékben érvényesül bennük a cselekvő szemlélet, kiválóan fejlesztik az érzékeket, iskolázzák a figyelmet és az ítéletet s nagyon alkalmasak a tanulók értelmi fejlettségének megvizsgálására. Elismeréssel kell adóznunk Éltes Mátyásnak, ki ezeknek az értékeknek a gyakorlatban való hasznosítását munkájával lehetővé tette. Könyve nemcsak a gyógypedagógiai iskoláknak, hanem az óvóknak és az elemi iskola első osztályainak is kiváló segédkönyve.

Kirschenheuter Ferenc.